

EMLÉKEZTETŐ

az MTA Pedagógiai Bizottság
Pedagógusképzési Albizottságának
2007. november 12-én tartott üléséről

Helyszín:

Budapesti Műszaki Főiskola
Tanárképző és Mérnökpedagógiai Központ
1081 Budapest VIII. Népszínház u. 8.

Jelenlévők:

Balogh László
Emőkey András
Fáyné Dombi Alice
Horváth H. Attila
Lajos Péter
Papp Katalin
Pentelényi Pál
Petőcz Jánosné
Suplicz Sándor
Tóth Béláné
Tóth Péter
Trencsényi László
Varga Lajos

Kimentésüket kérték:

Goda Éva
Hadházy Tibor
Hoffmann Rózsa
Hollós Sándor
Kurtán Zsuzsa
Mesterházi Zsuzsa
Vass Vilmos
Zsolnai Anikó

NAPIREND

1) Végzetek követési vizsgálata

Előterjesztő: Sáska Géza

Sáska Géza előadásában ismertette azt a vizsgálatot, melyet az Eszterházy Károly Főiskola rektora, Dr. Hauser Zoltán kezdeményezésére a főiskolán a 2005/06. tanév végén végzős nappali tagozatos hallgatóinak körében végzett a dr. Nagy Mária egyetemi tanár által vezetett munkacsoport. A vizsgálat megkezdésének motívuma az volt, hogy a Felsőoktatási Törvény 35.§ (6) pontja által előírt kötelező feladat megkezdése előtt kellő tapasztalok birtokába kerüljön a főiskola. A Törvény előírja, hogy *„A felsőoktatási intézmények – önkéntes adatszolgáltatás alapján – ellátják a pályakövetés feladatait, amelynek keretében figyelemmel kísérik azoknak a munkaerő-piaci helyzetét, akik náluk szereztek bizonyítványt, oklevelet.”*

A vizsgálat a végzetek pályájának követésére és nem a képzés bevalásának a vizsgálatára vállalkozott.

Az előadás ismertette a kutatás módszertanát, a vizsgálat vezetője által készített Gyorsjelentésben foglaltak néhány megállapítását és az előadó saját következtetéseit. A finomabb összefüggések feltárására a későbbiekben kerül sor.

A felmérés kérdőíves módszerrel két lépcsőben történt. Az első lépcsőben a frissen végzetteket célozta meg a vizsgálat, a másodikra pedig novemberben került sor, amikor a végzetek egy része állást találhatott. A minta 501 fős volt, a második lépcsőben az adatvesztés 65 %-os volt, a jó arány az intenzív kapcsolatkeresésnek köszönhető.

A kérdőív a szokásos azonosítón kívül – a demográfiai adatokon túl – a hallgató szocio-gazdasági helyzetére, megelőző, jelenlegi tanulmányaira és terveire, továbbá a munkaerő-piaci elvárásaira, magatartására vonatkozott.

Az előadó szerint a vizsgálat sikeres volt, feltárta a probléma összetett voltát. Az adatokból felderengeni látszik, hogy a „munkaerőpiac” értelmezése problematikus: oly mértékben tagolt, hogy a kereslet és a kínálat találkozását ilyen elemszám mellett csupán mérsékelt magyarázó erővel lehet leírni. Továbbá az is sejthető, hogy főiskolai (nő) hallgatók egy része (negyede-

harmada) halasztja, vagy eleve nem is kíván a munkaerőpiacra lépni, inaktív marad továbbra is. Körvonalazódik egy – az előbbivel azonos nagyságú – csoport is, amelyik nem a tanulás utáni élethelyzetre készül, hanem a főiskolai lét színességének bűvöletében él. E három különböző magatartású csoport együttes jelenléte a modern felsőoktatás jellegzetessége. A többfajta elvárásnak nagyon nehéz megfelelni, rangsorolásuk pedig nem intézményi szintű feladat.

A vizsgálat feltárta, hogy a hallgatók meghatározó hányada fizikai dolgozó apa és szellemi foglalkozású anya családi háttérű, az alsó középosztályt képviseli. Érdekes, hogy magas a nyugdíjas szülők által taníttatott lányok aránya. A vizsgálat fontos eredménye, hogy a főiskolának a karrier tanácsadás területén komoly erőfeszítéseket kell tennie és nagyobb részt kell vállalnia az állásbörzék megszervezésében is. Mindemellett a már végzett és önkéntesen adatot szolgáltatató hallgatók többsége elégedett a főiskolával.

Az előadó összegzésként megállapította, hogy jóllehet a pályakövetés vizsgálati módszere csak szerény mértékben alkalmas a felsőoktatási intézmény képzési szerkezetének munkaerő-piaci elvárásokhoz illeszkedő voltának megállapítására vagy a képzés hatékonyságának felmérésére, mindezek ellenére a képzésben résztvevők helyzetének tudatosítására megfelelő módszer lett kidolgozva, amelyet a főiskola vezetése hatékonyan tud használni.

2) A VII. Országos Neveléstudományi Konferencia tapasztalatai

Az Országos Neveléstudományi Konferenciát (*Változó tanulási környezetek, változó pedagógus-szerepek*) – a résztvevők tájékoztatása szerint – ebben az évben (2007. október 25-27.) a szokásosnál szerényebb érdeklődés övezte. Az okokat elemezve, egyebek között hangsúlyosan merült föl az anyagi tényező, amivel kapcsolatban Papp Katalin javasolta, hogy keressük annak a lehetőségét, hogy miként lehetne anyagi támogatást szerezni a konferencia részvételhez. Ismét felmerült annak az igénye, hogy albizottságunk önálló szimpóziummal jelenjen meg a következő ONK-n.

3) **Aktuális információk, további programok tervezése**

Pentelényi Pál titkár elmondta, hogy Falus Ivántól nem hivatalosan értesült Ballér Endre Professzor Úr haláláról. Az albizottság tagjai néma felállással rótták le kegyeletüket a Pedagógiai Bizottság néhai elnöke / alelnöke / társelnöke emlékének.

Tavaszi ülésünk időpontját májusra tervezzük. Akkor szeretnénk napirendre tűzni a tanári mesterszak akkreditációjával, ill. a szakindítás első tapasztalataival kapcsolatos kérdéskört, Balogh László előterjesztésében.

Albizottságunk jövőbeli programjainak tervezéséhez továbbra is várjuk a tisztelt tagok témajavaslatait.

Budapest, 2007. november

Pentelényi Pál
titkár
pentelenyi.pal@tmpk.bmf.hu